INNHOLD

INNLEDNING **3**

ORGANISERING AV DELTIDSSTUDIET **4**

Samarbeid mellom yrkesfelt og høgskole 4
Integrering av teori og praksis 5
Studentenes medbestemmelse 5
Mappe som arbeids- og vurderingsform 6
Styringsstrukturen på deltid 7

KURS 1 SYKEPLEIE, HELSE OG HELSESVIKT **8**

Kurs 1.1 Forståelse av mennesket 8
Kurs 1.3 Mennesket i sosiale relasjoner 10
Kurs 1.4 Sykepleieintervensjoner og grunnleggende behov 10

KURS 2 KLINISKE SYKEPLEIEFERDIGHETER **12**

Kurs 2.1 Grunnleggende praktiske ferdigheter 12
Kurs 2.2 Grunnleggende hjerte – lungeredning 13
Kurs 2.3 Generell legemiddelhåndtering og legemiddelregning 13
Kurs 2.4 Grunnleggende klinisk kommunikasjon 14

KURS 3 FAG OG YRKE **15**

Kurs 3.1 Sykepleiens historie og etiske grunnlag 15
Kurs 3.2 Sykepleierens funksjons- og ansvarsområder 15
Kurs 3.3 Teorier og modeller i sykepleie 16

KURS 4 STATS- OG KOMMUNALKUNNSKAP, HELSE OG SOSIALPOLITIKK **17**

KURS 5 STUDENTROLLE OG STUDIETEKNIKK **19**

KURS 6 PRAKSISSTUDIER I GRUNNLEGGENDE SYKEPLEIE **20**

Læringsfokus 20
Kompetanseområdene 20
Læringsaktiviteter 21
Veiledning 21
Vurderingsgrunnlag 22

STUDIE– OG VURDERINGSFORM **23**

ARBEIDSFORMER, LÆRINGSAKTIVITETER OG KRITERIER 23
Arbeidsformer 23
Veiledning, mål og normer 26
Kriterier til bruk ved vurdering av studiekrav 27

MAPPENES INNHOLD OG RAMMER 27
Fagmappen 27
Studiekrav høsten 2003 27
Studiekrav våren 2004: 30
Attestasjonsmappe 31
Responsmappe 31
Refleksjonsmappe 32
VURDERINGSORDNINGER 33
Formativ vurdering 33
Summativ vurdering 33
Obligatorisk tilstedeværelse 33
Test i sykepleieintervensjoner 34
Adgang til andre studieår 34
LITTERATUROVERSIKT 35

INNLEDNING

Velkommen til 1. studieår, deltidsstudiet, HiO!

1. studieår skal gi en innføring i sykepleie som fag og yrke. Sykepleiens fundament er et helhetlig menneskesyn som bygger på rettferdighet, respekt og likeverd, og som ivaretar menneskets autonomi og integritet.

Undervisningsplanen er både en videreføring og en konkretisering av fagplanen. Mens fagplanen er organisert rundt de 3 kunnskapsområdene *pasient*, *samhandling* og *omgivelser*, er undervisningsplanen organisert rundt fem kurs. Hvert kunnskapsområde ligger inn i kursene. Hvert hovedkurs er igjen delt inn i ulike delkurs. Under hvert av disse delkursene er det skissert ulike temaer, sentrale spørsmål og aktuell litteratur. Der kursene forutsetter spesiell forkunnskap fra tidligere kurs er dette angitt.

For å knytte undervisning, læring og vurdering tettere sammen brueks mappe som studie- og vurderingsform. Mappemetodikken er redegjort for i egne kapitler etter innholdsoversikten.

Fagplanen (Studiehåndboken) og undervisningsplanen må sees i sammenheng. Fordi deltidsstudiet går over 4 år vil rekkefølgen av de ulike kursene avvike noe fra heltidsstudiet (se Fagplanen). Hovedforskjellen mellom heltids- og deltidsstudiet ligger i organisering og tilrettelegging av studie- og vurderingsopplegget.

Sentrale kriterier ved organisering av deltidsstudiet er:

- Samarbeid mellom yrkesfelt og høgskole om utdanning
- Ser hele utdanningen som en praktisk virksomhet, der teori og praksis integreres
- Studentmedbestemmelse og fleksible studieordninger
- Bruk av mappe som arbeids- og vurderingsform gjennom hele studiet

Deltidsutdanningen er skilt ut som en egen enhet i avdelingen og er prosjektorganisert. Studentene har stor innflytelse på utformingen av studiet, noe som gjør at endringer kan forekomme underveis. Alle vedtak vedrørende studiet vil bli tatt på studentallmøte og de øvrige styringsorganene studentene deltar i. Informasjon herifra vil bli lagt ut på på avdelingens hjemmeside (under www.hio.no) og på kullets elektroniske oppslagstavle. Den enkelte student har selv ansvar for å holde seg orientert.

Informasjon om styringsstrukturen og føringer for organisering av studie- og vurderings-opplegget vil bli kort presentert på de neste sidene.

Vi ønsker deg et utfordrende og spennende studieår og håper du vil trives som student ved avdeling for sykepleierutdanning ved HiO.

ORGANISERING AV DELTIDSSTUDIET

Bachelorstudiet i grunnutdanning sykepleie utgjør 180 studiepoeng. Deltidsstudiet går over 4 år, med en fordeling av 45 studiepoeng for hvert studieår. Deltidsstudiet følger avdelingens fagplan, men har en annen organisering og tilrettelegging av læringsforløp og vurderingsform.

1.studieår	
1.semester • Fokus er rettet mot menneskets normale funksjoner og utvikling, grunnleggende sykepleie og sykepleierens rolle og funksjon i bydelen. • Tema: anatomi/fysiologi, mikrobiologi, ernæringsfysiologi, praktiske ferdigheter og medikamentregning m/test(er)	**2.semester** Fokus er knyttet til grunnleggende sykepleie og sykepleierens rolle og funksjon i bydelen • Praksisstudier i kommunehelsetjenesten ved sykehjem og i hjemmesykepleien
2. studieår	
3.semester • Fokus er rettet mot eldre og langtidssyke i kommunehelsetjenesten • Praksisstudier i sykehjem og/eller i hjemmesykepleien	**4.semester** • Forebyggende helsearbeid i kommunehelsetjenesten – prosjektstudier • Sykepleie til akutt syke – med hovedvekt på prosedyrer/intervensjoner
3. studieår	
5.semester • Fokus er rettet mot akutt og kritiske syke i spesialisthelsetjenesten • Praksisstudier ved medisinske og kirurgiske sengeproster	**6. semester** • Fokus er rettet mot akutt og kritiske syke i spesialisthelsetjenesten • Praksisstudier ved medisinske og kirurgiske sengeproster
4. studieår	
7.semester • Fokus rettet mot pasienter med psykiske lidelser • Praksiserfaringer i kommehelsetjenesten og/eller ved psykiatriske institusjoner	**8.semester** • Fokus på sykepleiens ledelsesfunksjon • Praksisstudier i kommunehelsetjenesten • Sykepleie til akutt syke barn

Samarbeid mellom yrkesfelt og høgskole

Høsten 1999 inngikk avdeling for sykepleierutdanning et samarbeid med Oslo kommune, bydel Grorud, om utdanning av studenter på deltid. Utdanningen er forsøkt integrert i yrkesfeltet, og læringen av teori knyttes til konkrete arbeidsoppgaver og prosjekter innen sykepleie. Sykepleiere i bydelen er aktive deltakere i utformingen av studieopplegget, og studentenes studium er nært knyttet opp mot sykepleietjenesten. Praksisfeltet har reell innflytelse på studiet. Sammen med lærere og studenter planlegger sykepleierne studieåret, utarbeider studiekrav, samarbeider om seminarer og prosjekter med mer. Dette samarbeidet foregår på kullnivå og er organisert gjennom ulike samarbeidsfora, som inkluderer lærere, studenter og sykepleiere i den enkelte bydel (utfyllende informasjon om

dette på avdelingens hjemmesider under: www.hio.no . En tilsvarende avtale ble inngått med bydel Ekeberg-Bekkelaget høsten 2000.

Utdanningene er fysisk plassert i bydelens lokaler. Deltidskullene 2001 og 2003 er tilknyttet bydel Grorud, mens deltid 2000 og 2002 er knyttet til bydel Ekeberg-Bekkelaget. Hensikten med samarbeidet er å koble høgskoleutdanning tett opp mot det praktiske arbeidet rundt pasient/bruker og derigjennom oppnå felles kompetanseutvikling. Samarbeidsinstansene søker å utvikle gode lærings- og fagutviklingsarenaer for alle deltakerne; studenter, lærere og sykepleiere. Å knytte studiet tett opp til yrkesfeltet har også sammenheng med avdelingens syn på læring. Deltidsstudiet bygger på et sosio-kulturelt lærings- og kunnskapssyn. Dette synet poengterer at kunnskap er avhengig av den kulturen den er en del av. Kunnskap eksisterer aldri i et vakuum. Den er alltid en del av en historisk og kulturell kontekst. Kunnskap blir konstruert gjennom samhandling og ikke primært gjennom individuelle prosesser. Interaksjon og samhandling blir sett på som helt grunnleggende for læring. Læring skjer ved at studentene selv er aktivt med i prosessen. Deltidsstudiet stiller derfor krav om aktiv deltakelse i form av medbestemmelse i studieopplegget og studentaktive læringsformer.

Integrering av teori og praksis

Studiet på deltid skiller seg klart fra andre studieløp i sykepleierutdanningen, der utdanningsløpet tradisjonelt er inndelt i teori og praksisblokker. Innenfor deltidsutdanningen er det ønskelig å se hele utdanningsløpet som en praktisk virksomhet der teori og praksis integreres gjennom hele studiet. Dette synliggjøres først og fremst gjennom studiekravene. Studiekravene vil dermed være med å styre praksisstudienes fokus og omfang. Ved å integrere teori og praksis bedre, antas det at studentene kan få mulighet til å studere mer helhetlig. En slik organisering av sykepleiestudiet vil selvsagt hele tiden være i tråd med tidskravene til praksisstudier slik de framkommer i rammeplanen.

Studentenes medbestemmelse

En av hovedideene i deltidsutdanningen er å ansvarliggjøre studentene for egen læring og utdanning. Studentene deltar i alle diskusjons- og beslutningsfora; i styringsgruppe, prosjektgruppe, planlegging av timeplan og seminarer etc. Allmøte fungerer som studentenes øverste organ. Innenfor vide rammer vedtar studentene organiserings- og vurderingsform, grovstruktur av semestrene samt sitt eget studieløp.

Studiet er i hovedsak strukturert rundt studentenes egen aktivitet gjennom arbeidet med studiekrav. Noen studiekrav er konstruert av høgskolens veiledere, men de fleste studiekrav utarbeides av studentene selv ut fra gitte tema og rammer. Studieoppgavene arbeides med både gruppevis og individuelt. Studiekravene relateres til semesterets fokus og studentenes egne læringsmål.

Ved studiestart deles studentene inn i grupper. Det er gruppene som er studentenes base, ikke klassen. Herifra starter og/eller avslutter de sitt arbeide med studiekrav. Studentgruppen bestemmer også hvilke tema som skal knyttes til gruppeoppgaver, og hvilke tema som skal besvares individuelt. Studentene har stor grad av fleksibilitet i utforming av studiekrav og tilrettelegging av sitt eget studieløp. Studentene skifter studiegruppe hvert år.

Mappe som arbeids- og vurderingsform

Mappemetodikk er innført som gjennomgående arbeids- og vurderingsform i studiet. Mappe er først og fremst en struktur for læring, dernest et grunnlag for vurdering. Hensikten ved bruk av mappe er å flytte oppmerksomheten over fra ensidig fokus på vurdering og kontroll til læring. Mappen er altså et redskap for studentene i deres læringsarbeid. Mappe er videre basert på at studentene skal dokumentere sin styrke heller enn å bli avslørt for det de ikke kan.

Mappe er et fleksibelt konsept med mange variasjons- og utformingsmuligheter. Deltids-studiet har, med utgangspunkt i Paulson og Paulsons[1] definisjon beskrevet mappe på følgende måte:

> *En mappe kan beskrives som en systematisk samling av arbeider og andre former for dokumenter som til sammen gir et bilde av en students utvikling og læring innenfor et visst område. En mappe kan altså inneholde alt fra besvarelser av studiekrav til egne og andres vurderinger av studentens teoretiske og praktiske arbeider/ferdigheter. Medstudentrespons og samarbeid studentene i mellom inngår som en sentral del av mappekonseptet.*

Dette tilsier at mappe kan inneholde ulike typer studentarbeider som er aktuelle å vurdere i en utdanning. Videre betyr det en samling arbeider gjort over en lengre tidsperiode. Det sier også noe om hvordan studentene arbeider med mappen; dvs. at de har en aktiv rolle i å samle dokumentasjon som viser innsats, framskritt og prestasjoner. Selvvurdering knyttet til egne læringsmål inngår som en sentral faktor. Studiets beskrivelse av mappe peker også på at studenten ikke bare skal ta ansvar for egen læring, men også delta i medstudenters læringsprosess gjennom medstudentrespons, diskusjoner, veiledning og undervisning av hverandre.

Mappe som arbeidsform innebærer at studentene samler alle studiearbeider gjort underveis i semesteret/året i en mappe. Eksempler på dette kan være alt fra arbeid med obligatoriske studieoppgaver som utkast/skisser, arbeidsplaner, logger, ulike refleksjonsnotater, responser, artikler, ideforslag og bevis på tilstedeværelse til ferdige mappeprodukter. Arbeidsmappen er privat og er tenkt som et hjelpemiddel i studentenes egen læring.

Ferdige produkter som eks. studiekrav, logger og refleksjonsnotater samles i en presentasjonsmappe, og danner basis/utgangspunkt for videre utvalg til vurderingsmappen. Hva som skal inngå i presentasjonsmappen bestemmes i kullenes allmøte. For første år gjøres dette innen 15. november 2003. Presentasjonsmappen må være komplett, dvs. inneholde de mappeprodukter som er bestemt på kullets allmøte, for at studenten skal få framstille seg til eksamen/sluttvurdering.

Mappevurderingen og gjennomføringen av denne beskrives i et eget kapittel i undervisningsplanen. Studentene er selv med å bestemme mappevurderingens form og tidspunkt gjennom styringsstrukturen; dvs. gjennom kullets allmøte, prosjektmøter og deltidsstudiets mappevurderingsutvalg.

[1] her fra Taube, A: Mappevurdering. Undervisningsstrategier og undervisningsredskap. 2 utg. Oslo: Tano Aschehoug AS 2000

En generell beskrivelse av mappe som arbeids- og vurderingsform finnes på avdelingens hjemmeside under mappevurdering, mens de konkrete rammene for 1. studieår beskrives senere i undervisningsplanen.

Styringsstrukturen på deltid

Deltidsutdanningen er skilt ut som en egen enhet i avdelingen og er prosjektorganisert. Det vil blant annet si at deltid har eget beslutnings- og budsjettansvar. Den overordnede hensikten med å prosjektorganisere deltidsstudiet er å lette arbeidet med å utvikle og gjennomføre nye ideer for å øke studie- og læringskvaliteten.

Den daglige driften ledes av prosjektleder, mens det øverste besluttende organ er den "sentrale" styringsgruppen for deltidsstudiet. Ved å prosjektorganisere deltid er studie-enheten direkte underlagt dekan og avdelingsstyret.

Grunnpilaren i beslutningssystemet på deltid ligger imidlertid i den "lokale" styringsenheten - primært bestående av styringsgruppe, prosjektgruppe og allmøte. Denne styringsenheten tar beslutninger knyttet til den faglige og administrative gjennomføringen av det enkelte kulls studieløp.

KURS I SYKEPLEIE, HELSE OG HELSESVIKT

Kurs 1.1 Forståelse av mennesket (pasientkunnskap)

Hensikt
Kurset skal gi forståelse av ulike sider ved det å være menneske

Innhold
- Egenomsorg relatert til helse og grunnleggende behov
- Ulike syn på mennesket
- Ulike syn på helse, velvære, livskvalitet, sykdom og helsesvikt
- Mennesket i en kulturell sammenheng
- Pasientrollen i et livsløpsperspektiv
- Lærings- og utviklingspsykologi
- Personlighet og personlighetsutvikling

Sentrale spørsmål
1. Hva kjennetegner mennesket?
2. Hva kjennetegner helse i ulike livsfaser?
3. Hva innebærer det å ha helse og livskvalitet?
4. Hva er helse i et sykepleieperspektiv?
5. Hva er livskvalitet, og hvilke dimensjoner omfatter begrepet?
6. På hvilken måte påvirker modning og læring menneskets utvikling og adferd?
7. Hvilke typer av forsvarsmekanismer kan mennesket benytte seg av i ulike situasjoner?
8. Hvordan påvirker sykdom og lidelse menneskets helhet?
9. Hvilken betydning har ivaretakelse av grunnleggende behov for menneskets livskvalitet?

Litteratur

- Bondevik, Margareth (2002). De eldste eldre: erfaringer og refleksjoner. Oslo: Gyldendal akademiske (spes. Kap. 4)
- Bunkholdt, Vigdis (2002). Psykologi, en innføring for helse- og sosialarbeidere. 2 utg. Oslo: Universitetsforlaget
- Cavanagh, Stephen J (1999). Orems sykepleiemodell i praksis. Oslo: Universitetsforlaget
- Eriksson, Katie (1984). Hälsans ide. Göteborg: Almquist & Wiksell
- Eriksson, Katie (1995). Det lidende menneske. Oslo: Tano (Kap. 2, 3 og 11)
- Karoliussen, Mette og Smedbye, Liserud, Kari (1997). Eldre, aldring og sykepleie.2 utg. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS (kap 1-3).
- Kristoffersen, Nina Jahren (red) (2002). Generell sykepleie, bind I: fag og yrke- utvikling, verdier og kunnskap. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS
- Rustøen, Tone (2001). Håp og livskvalitet – en utfordring for sykepleieren. Oslo: Gyldendal Akademisk (kap. 2 og 3)
- Travelbee, Joyce (1999). Mellommenneskelige forhold i sykepleie. Oslo: Universitetsforlaget (Kap. 1- 8)

Kurs 1.2 Det naturvitenskapelige grunnlag for helse

Hensikt
Kurset skal gi studentene forståelse av det naturvitenskapelige grunnlag for helse, herunder menneskekroppens oppbygning og funksjon, patofysiologiske prosesser, mikrobiologi, infeksjonsforebyggende kunnskap, ernæringslære og farmakologi .

Innhold
- Kroppens oppbygning og funksjon
- Patofysiologiske prosesser
- Mikrobiologi
- Infeksjonsforebyggende kunnskap
- Ernæringslære
- Farmakologi

Sentrale spørsmål
1. Hva er de enkelte organers funksjonsområde og hvordan virker de sammen?
2. Hvordan er samspillet mellom kroppens muskel-, skjelett – og nervesystem?
3. Hvilken funksjon og oppbygning har celler og vev?
4. Hvilke symptomer og tegn oppstår som følge av patologiske prosesser i kroppen?
5. Hvilken funksjon har de energigivende næringsstoffene?
6. Hvilken funksjon har vitaminer i kroppens stoffskifte?
7. Hvilken funksjon har mineraler og sporstoffer i kroppens prosesser?
8. Hvilken betydning har kroppens normalflora for menneskets helse?
9. Hvordan blir bakterier klassifisert?
10. Hvordan er overlevelsesmekanismen til enkelte av bakteriene?
11. Hvordan kan feilbruk av legemidler oppstå?
12. Hvordan skal legemidler oppbevares?
13. Hvilke faktorer kan bidra til individuell respons av et legemiddel?
14. Hva innebærer farmakodynamisk og farmakokinetisk respons av et legemiddel?

Litteratur

- Bjålie, Jan G. et al (2000). Menneskekroppen : Fysiologi og anatomi. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS
- Hovig, Berit og Lystad, Arve (2001). Infeksjonssykdommer. 4 utg. Oslo: Universitetsforlaget
- Seljelid, Rolf (1997). Generell patologi for helsefagene. Bergen: Fagbokforlaget (kap. 2-7)
- Simonsen, Terje og Aarbakke, Jarle (1997). Illustrert Farmakologi, bind I. Bergen: Fagbokforlaget Innledende legemiddellære (kap 1, 3-4, 7-9)
- Sortland, Kjersti (2001). Ernæring: mer enn mat og drikke. 2 utg. Bergen: Fagbokforlaget (Kap. 2-8)

Kurs 1.3 Mennesket i sosiale relasjoner (pasientkunnskap)

Hensikt
Kurset skal gi kunnskap og innsikt i tema knyttet til mennesket i sosiale relasjoner

Innhold
- sosialisering og sosiale relasjoner
- roller og rolleutvikling, rollekonflikt og rolleforventning
- makt og hjelpeløshet
- gruppepsykologi/grupper og gruppeprosesser
- betydningen av pårørende/familie og det nære nettverk

Sentrale spørsmål
1. Hva innebærer pasientrollen?
2. Hvilke maktstrategier finnes og hvordan kan de virke inn på menneskenes samspill?
3. På hvilken måte har selvinnsikt betydning for samhandling med andre?
4. Hva kjennetegner et godt gruppesamarbeid?

Litteratur
- Bunkholdt, Vigdis (2002). Psykologi, en innføring for helse- og sosialarbeidere. 2 utg. Oslo: Universitetsforlaget (kap. 10 + 13)
- Eide, Hilde og Eide, Tom (1996). Kommunikasjon i relasjoner: Samhandling, konfliktløsnning, etikk Oslo: Ad Notam Gyldendal AS (kap. 2-3)
- Repstad, Pål (1997). Sosiologiske perspektiver for helse- og sosialarbeidere. Oslo: Tano Aschehoug (kap.4)

Kurs1.4 Sykepleieintervensjoner og grunnleggende behov

Hensikt
Kurset skal gi forståelse for sykepleieintervensjon rettet mot å styrke pasientens ressurser og/eller rettet mot svikt i tilfredsstillelsen av menneskets grunnleggende behov

Forkunnskaper
Kunnskap fra kurs 1.1, 1.2 og 1.3

Innhold
Menneskets grunnleggende behov og ressurser

Sentrale spørsmål
1. Hvilke faktorer virker inn på menneskets grunnleggende behov og ressurser?
2. Hvilke data er viktige å observere for å få kjennskap til om menneskets grunnleggende behov er tilfredsstilt eller om det er fare for utvikling av svikt?
3. Hvilke forhold påvirker menneskets grunnleggende behov og ressurser?
4. Hvilke sykepleieintervensjoner er aktuelle for å bedre tilstanden til en pasient hvor det er fare for manglende tilfredsstillelse i de grunnleggende behov ?

5. Hvilken funksjon har pasientens opplevelse av situasjonen i vurderingen av pasientens grunnleggende behov og ressurser?
6. Hvilke kunnskaper og ferdigheter må utvikles for å kompensere for svikt i evnen til å ivareta grunnleggende behov?

Litteratur

- Almås, Hallbjørg red (2001). Klinisk sykepleie, bind I: 3. utg Oslo: Gyldendal Akademisk AS
  (Kap. 6, 14, 22)
- Cavanagh, Stephen J (1999). Orems sykepleiemodell i praksis. Oslo: Universitetsforlaget
- Kristoffersen, Nina Jahren (red) (2002). Generell sykepleie, bind II: Pasient og sykepleier – samhandling, opplevelse og identitet. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS (Kap. 12-15)
- Kristoffersen, Nina Jahren (red) (2002). Generell sykepleie, bind III: Pasient og sykepleier –
  kropp, omgivelser og metoder. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS
- Hovig, Berit og Lystad, Arve (2002). Infeksjonssykdommer. 4 utg. Oslo: Universitetsforlaget
- Lunde, Per Halvor (2002). Bevegelse og forflytning: et alternativ til løfting. 3 utg. Oslo: Gyldendal Akademisk

KURS 2 KLINISKE SYKEPLEIEFERDIGHETER

Kurs 2.1 Grunnleggende praktiske ferdigheter (samhandlingskunnskap)

Hensikt:
Kurset skal bidra til at studenten tilegner seg grunnleggende praktiske ferdigheter.

Forkunnskaper:
Kunnskaper fra kurs 1.1, 1.2 og 1.3

Innhold:
- Arbeidsantrekk og hygiene
- Hensiktsmessige arbeidsstillinger og sengeredning
- Personlig hygiene hos sengeliggende pasienter
- Leiring av pasienten
- Bidra til pasientens evne til å høre og se
- Bidra til at pasienten får tilfredsstilt ernæringsbehovet
- Bidra til at pasienten kvitter seg med avfallsstoffer
- Bruk av utstyr ved ulike prøver som sendes til laboratoriet
- Observasjon av pasienten ved behovet for sirkulasjon og respirasjon
- Når hudbarrieren er brutt; aseptisk teknikk, steril oppdekning, utføre enkelt sårskift
- Sprøytesetting
- Stell av døde
- Forskrifter og forholdsregler ved bruk av medisinsk utstyr
- Brannredning

Sentrale spørsmål:
- Hvilke metoder har sykepleieren og hvilket kunnskapsgrunnlag bygges disse på?
- Hvilke prinsipper må ivaretas ved standardisering av prosedyrer i sykepleie?
- Hvilke hygieniske prinsipper må ivaretas for å beskytte pasienten og omgivelsene?
- Hvilke forkunnskaper må sykepleieren ha om pasientene ift. de ulike prosedyrene?
- Hva må observeres før, under og etter de ulike prosedyrer og hvorfor?

Litteratur:
- Bjørk, Ida Torunn og Bjerknes Mari Skancke red. (2003) Å lære i praksis: en veiviser for studenten. Oslo: Universitetsforlaget
- Kristoffersen, Nina Jahren (red) (2002). Generell sykepleie, bind II: Pasient og sykepleier – samhandling, opplevelse og identitet. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS (Kap. 15)
- Kristoffersen, Nina Jahren (red) (2002). Generell sykepleie, bind III: Pasient og sykepleier – kropp, omgivelser og metoder. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS
- Martinsen, Turid Elisabeth (2000). Prosedyrekunnskap i sykepleien. 4 utg. Gyldendal Norsk Forlag AS

Kurs 2.2 Grunnleggende hjerte – lungeredning (samhandlingskunnskap)

Hensikt:
Kurset skal bidra til at studenten kan gjennomføre hjerte-lungeredning

Forkunnskaper:
- Kurset forutsetter grunnleggende kunnskap i hjertets- og respirasjonsorganenes funksjon.

- Kunnskap fra kurs 1.2.

Innhold:
Ferdigheter i hjerte-lungeredning

Sentrale spørsmål:
1. Hvilke kunnskaper og ferdigheter er knyttet til hjerte-lunge-redning?
2. Hvordan undersøkes og vurderes bevissthetsnivået hos et menneske?
3. Hvordan oppnåes frie luftveier på en bevisstløs pasient?
4. Hvordan utføres kunstig åndedrett og brystkompresjon?

Litteratur:
- Knudsen, Øistein jr red (2001). Akuttmedisinsk sykepleie: utenfor sykehus. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS, 2001.

Kurs 2.3 Generell legemiddelhåndtering og legemiddelregning (samhandlingskunnskap)

Hensikt:
- Kurset skal gi studentene innsikt i deres juridiske og faglige ansvar ved legemiddel - håndtering
- Kurset skal gi studenten kunnskap i legemiddelregning

Innhold:
- Legemiddelhåndtering
- Legemiddelregning

Sentrale spørsmål:
1. Hvilke krav stilles til sykepleieren i forbindelse med legemiddelhåndtering?
2. Hvilke formler er viktige å anvende ved legemiddelregning?

Litteratur:
- Molven, Olav (2003). Sykepleie og jus. Oslo: Gyldendal (kap. 14+16).
- Reinertsen, Hanne og Notevarp, Jan Olav (2002). Legemiddelregning. 3.utg. Bergen: Fagbokforlaget (kap 2, 5-10)

Kurs 2.4 Grunnleggende klinisk kommunikasjon

Hensikt:
Kurset skal bidra til at studentene tilegner seg ferdigheter i grunnleggende klinisk kommunikasjon og blir oppmerksom på egen kommunikasjon i rollen som sykepleierstudent.

Innhold:
Kommunikasjonsferdigheter:
- Vise oppmerksomhet verbalt og ikke-verbalt
- Stille spørsmål
- Reformulere hendelser og tanker
- Speile følelser

Sentrale spørsmål:
1. Hvilken hensikt har det å vise oppmerksomhet verbalt og ikke-verbalt ?
2. Hvilken hensikt har åpne og lukkede spørsmål?
3. I hvilke situasjoner kan reformulering av pasientens eller pårørendes tanker være en sentral kommunikasjonsferdighet?
4. Hvilken hensikt har det å sammenfatte følelse og innhold i en samtale med pasient eller pårørende?
5. Hva innebærer det å speile følelser?

Litteratur:
- Eide, Hilde og Eide, Tom (1996). Kommunikasjon i relasjoner: Samhandling, konfliktløsning, etikk. Oslo: Ad Notam Gyldendal AS (kap 5)
- Kristoffersen, Nina Jahren (red) (2002). Generell sykepleie, bind II: Pasient og sykepleier – samhandling, opplevelse og identitet. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS (Kap. 10)

KURS 3 FAG OG YRKE

Kurs 3.1 Sykepleiens historie og etiske grunnlag (omgivelseskunnskap)

Hensikt:
Kurset skal gi forståelse av sykepleiens historiske og etiske grunnlag

Innhold:
- Sykepleiens historie og utvikling
- Etiske teorier og omsorgsetikk
- Yrkesetiske retningslinjer

Sentrale spørsmål:
1. Hvilke verdier har sykepleien som tjeneste vært forankret i til forskjellige tider?
2. Hvordan har sykepleierutdanningen utviklet seg fra Nightingale`s tid og fram til i dag?
3. Hvordan har ulike syn på helse, miljø og sykdom kommet til uttrykk i sykepleietjenesten gjennom tidene?
4. Hva karakteriserer ulike etiske retninger?
5. Hvordan påvirker egne verdier evnen til å identifisere og håndtere etiske dilemmaer?

Litteratur:
- Fause, Å., Micaelsen, A (2002). Et fag i kamp for livet. Sykepleiefagets historie i Norge. Bergen: Fagbokforlaget
- Henriksen, Jan Olav og Vetlesen, Arne Johan (2000). Nærhet og distanse. 2utg. Oslo: Ad Notam Gyldendal (kap. 9-14, 18)
- Kristoffersen, Nina Jahren red (2002). Generell sykepleie: fag og yrke- utvikling, verdier og kunnskap, bind 1. Gyldendal Norsk Forlag AS (kap.4)
- Slettebø, Åshild (2002). Sykepleie og etikk. 3utg. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS (Kap.1, 3-4, 6)
- Yrkesetiske retningslinjer og ICNs kodeks

Kurs 3.2 Sykepleierens funksjons- og ansvarsområder

Hensikt
Kurset skal gi forståelse av sykepleieprosessen og sykepleierens sentrale funksjons- og ansvarsområder

Innhold
- Sykepleierens handlingskompetanse (forebygging, behandling, lindring, undervisning, forskning)
- Sykepleieprosessen

Sentrale spørsmål
1. Hva innebærer sykepleierens handlingskompetanse?
2. Hva innebærer sykepleieprosessen?

Litteratur

- Knudsen, Vibeke Zoffermann (1992). Sygeplejeprocessen som samarbejdsmodell. s. 47-54. I: Klinisk sykepleie nr.5
- Kristoffersen, Nina Jahren red (2002). Generell sykepleie: fag og yrke- utvikling, verdier og kunnskap, bind 1. Gyldendal Norsk Forlag AS (kap.2+5)
- Kristoffersen, Nina Jahren red (1995). Generell sykepleie: Pasient og sykepleier-samhandling, opplevelse og identitet. bind 2 . Universitetsforlaget (kap9)
- Lov av 02.07.1999.nr. 64. Lov om pasientrettigheter
- Lov av 22.04.99. nr. 63. Lov om helsepersonell
- Molven, Olav (2000). Kravet om faglig forsvarlighet. s.48-49. I: Tidsskriftet Sykepleien, nr.14
- Molven, Olav (2000). Hva samfunnet forventer. s. 48-49. Tidsskriftet Sykepleien. Nr.15
- Støvring, Turid og Støvring, Jørgen. (1998) Pasientobservasjon – en lærebok for sykepleierstudenter. Bergen: Fagbokforlaget (kap.2-4)

Kurs 3.3 Teorier og modeller i sykepleie (omgivelseskunnskap)

Hensikt

Kurset skal gi introduksjon til teorier og modeller i sykepleie

Innhold

- ulike definisjoner på sykepleie
- sykepleieteorier og modeller

Sentrale spørsmål

1. Hva kjennetegner en teoretisk modell i sykepleie?
2. Hva er årsaken til at sykepleiemodeller kan grupperes på forskjellige måter?
3. Hva kjennetegner de ulike sykepleieteorienes verdier og funksjonelle komponenter

Litteratur

- Kristoffersen, Nina Jahren (red) (2002). Generell sykepleie, bind I: fag og yrke- utvikling, verdier og kunnskap. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS (kap 6)

KURS 4 STATS- OG KOMMUNALKUNNSKAP, HELSE OG SOSIALPOLITIKK

Hensikt

- Kurset skal gi kunnskap om helse- og sosialtjenestens oppbygning samt aktuelle utviklingstendenser innen helse- og sosialsektoren.
- Kurset skal gi kunnskap om konstruktiv bruk av formelle og uformelle kommunikasjonsstrukturer introduseres med særlig vekt på sykepleietjenestens påvirkningsmuligheter i denne prosessen.
- Kurset skal gi kunnskap om relevant lovverk knyttet til helse- og sosialsektoren.

Innhold

- Velferdsstaten og utvikling av helse- og sosialsektoren
- Helse – og sosialsektoren på kommunalt nivå
- Helsetjenestens oppbygning, organisering og kultur
- Organisering av kommunens tjenester
- Økonomi og finansiering
- Aktører i helse – og sosialtjenesten
- Forholdet mellom offentlig og privat ansvar og omsorg
- Helse – og sosialpolitiske prioriteringer
- Helselovgivning og lovgivning som regulerer brukerens rettigheter

Sentrale spørsmål

1. Hvilke forvaltningsnivåer har ansvar for de ulike tjenesteområdene i helse- og sosialsektoren?
2. Hva karakteriserer den norske velferdsstaten?
3. Hvilken betydning har forholdet mellom den offentlige, frivillige og private omsorg for at brukerne får dekket sitt reelle behov for helse- og sosialtjenestene?
4. Hvordan regulerer lovverket helse- og sosialtjenestene?
5. Hvordan kan pasientens og pårørendes rett til informasjon sikres?
6. Hvordan kan profesjonsutviklingen i helse- og sosialtjenestene ha konsekvenser for brukerne?
7. På hvilke måter finansierer helse – og sosialsektoren tjenestetilbudet sitt?
8. Hvilke kriterier danner grunnlag for prioriteringer både når det gjelder vedtak som fattes på politisk/adminstrativt plan og når det gjelder vedtak som angår den enkelte bruker?

Litteratur

- Alvsvåg, Herdis (1997). Velferdsstat versus velferdssamfunn i Kunnskap, kropp og kultur- Helsefaglige grunnlagsproblemer, Oslo: Ad Notam Gyldendal, 1997.
- Lov av 19. november 1982 Om helsetjenesten i kommunene
- Lov av 2. juli 1999 nr. 64 Om pasientrettigheter
- Lov av 22. april 1999 nr. 63 Om helsepersonell
- Molven, Olav (2000). Helse og jus. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag As (del 2-6)
- Repstad, Pål (1997). Sosiologiske perspektiver for helse- og sosialarbeidere. Oslo: Tano Aschehoug (kap 8)

- Rønning, Rolf (2001). Vårt politiske Norge: en innføring i stats- og kommunalkunnskap. 2 utg. Bergen: Fagbokforlaget
- Vatne, Solfrid (1998). Pasienten først? Om medvirkning i et omsorgsperspektiv. Bergen: Fagbokforlaget

KURS 5 STUDENTROLLE OG STUDIETEKNIKK

Hensikt
- Kurset skal gi studenten innsikt i studietekniske ferdigheter
- Kurset skal legge grunnlag for sykepleieidentitet.

Innhold
- Studentrollen – krav og forventninger
- Studieteknikk, skriveteknikk
- Innføring i bibliotekbruk og søkesystemer, bruk av IKT

Litteratur
- Bjørk, Ida Torunn og Bjerknes Mari Skancke red (2003). Å lære i praksis: en veiviser for studenten. Oslo: Universitetsforlaget (kap3)
- Dysthe, Olga, Hertzberg, F., Hoel, TL (2000). Skrive for å lære: skriving i høyere utdanning. Oslo: Abstrakt forlag
- Dysthe, Olga og Engelsen, Knut S. (red) (i2003). Mapper som vurderings- og læringsform. Perspektiver og erfaringer. Odslo: Abstrakt forlag
- Mekki, T og Tollefsen, S: (2000). På terskelen. Introduksjon til sykepleie som fag og yrke. Oslo: Akribe Forlag
- Diverse artikler om bruk av mappemetodikk på avdelingens hjemmeside

KURS 6 PRAKSISSTUDIER I GRUNNLEGGENDE SYKEPLEIE

Praksisstudiene i 1. studieår har som hensikt å utvikle handlingskompetanse i grunnleggende sykepleie og å gi studentene erfaring i hva sykepleie som yrke innebærer.

Læringsfokus

Studentens læringsfokus i 1. studieåret er rettet mot å utvikle og anvende ferdigheter for å ivareta pasientens grunnleggende behov med utgangspunkt i vedkommendes ressurser og kravene som stilles i den aktuelle situasjonen. Studenten skal derfor følge opp én, eventuelt flere, pasient(er) igjennom praksisperioden og delta/assistere i sykepleien til pasienten. Der det er aktuelt kan studenten også øve på grunnleggende praktiske ferdigheter hos andre pasienter.

Studenten begynner dessuten på en prosess mot utvikling av en identitet som sykepleier med de holdninger og verdigrunnlag dette tilsier. Kjennskap til sykepleieryrket er en forutsetning for dette. Deltagelsen i pleiefellesskapet, i postens ulike praktiske gjøremål, i den direkte pasientpleien og de øvrige sykepleieroppgaver er viktige elementer i denne prosessen.

Tilstedeværelse i praksis utgjør 200 timer. Disse skal turnusplanlegges. Ytterligere informasjon om deltagelse, fravær og turnus i praksisstudier er beskrevet i Studiehåndboken.

Kompetanseområdene

Pasientkunnskap, samhandlingskunnskap og omgivelseskunnskap (jfr. Fagplanen) presiseres ikke i praksisstudier, fordi det forventes at studenten gjør bruk av og integrerer både P-, S- og O-kunnskap til en naturlig helhet. Studenten skal utvikle en personlig sykepleiekompetanse i forhold til sosiale relasjoner, direkte pasientrettet arbeid, ledelse og yrkesetikk. Disse kompetanseområdene kan forstås som retningsmål for praksisstudiene og inngår følgelig i vurderingsgrunnlaget (et eget vurderingsskjema deles ut separat før praksisstart).

Sosial kompetanse

Studenten skal vise at hun/han:

- Kommuniserer og samhandler med pasient og pårørende på en måte som formidler respekt, forståelse og trygghet

Direkte pasientrettet sykepleiekompetanse

Studenten skal vise at hun/han:

- Anvender sykepleieprosessen med vekt på datasamling
- Deltar i ulike rapportsituasjoner og dokumenterer sykepleien til egne pasienter
- Informerer, veileder og underviser pasienter og pårørende i forhold til grunnleggende behov
- Deltar i og gjennomfører undersøkelser og behandling, herunder prosedyrer

- Håndterer utstyr, materiale og hjelpemidler slik at sikkerhet ivaretas
- Er kjent med virkning og bivirkning av medikamentene egne pasienter får
- Anvender og integrerer ulike type kunnskap i praksissituasjoner
- Samhandler med pasient og pårørende på en måte som formidler respekt, forståelse og trygghet

Ledelseskompetanse
Studenten skal vise at hun/han:

- Planlegger praksisperioden ved å utarbeide egne mål og ukeplaner
- Arbeider systematisk
- Samarbeider med og veileder medstudenter
- Tar initiativ til å utnytte læringssituasjoner og til å søke råd og veiledning
- Samarbeider med personalet

Yrkesetisk kompetanse
Studenten skal vise at hun/han:

- Viser respekt for pasientens integritet og selvbestemmelsesrett, og overholder taushetsplikten
- Tar ansvar for egne handlinger
- Viser nøyaktighet og pålitelighet
- Viser selvinnsikt i forhold til egne styrker og begrensninger

Læringsaktiviteter

Ved siden av å delta i utøvelsen av den daglige sykepleien til pasientene vil studentene i praksisperioden arbeide med ulike læringsaktiviteter. Hensikten med læringsaktivitetene er å hjelpe studenten til hensiktsmessige studier og å gi studenten mulighet til å dokumentere sin studieinnsatsen samt å gi materiale til bruk ved skriving av ulike mappebidrag til fagmappen. Læringsaktiviteter knyttet til praksisstudiene er:

- Utarbeidelse av læringsmål og ukeplaner som synliggjør arbeidet med målene
- Egenvurdering ved midt- og sluttvurdering
- Refleksjonsnotater; knyttet til etikk, samspillsituasjon med pasient samt samtale og observasjon av sykepleier
- Datasamling av en pasient med identifisering av pasientens behov for sykepleie
  NB!! Denne inngår i fagmappen for våren
- Muntlig og skriftlig rapportering
- Kartlegging av infeksjonsforebyggende tiltak
- Observasjon, veiledning og vurdering av medstudenter

Veiledning

Praksisperioden er en veiledet praksisperiode. Høgskolelektor kontakter posten før studentene begynner for å klargjøre samarbeidet/rammer for veiledning av studentene.

Høgskolelektorens ansvar er å veilede studenten i hvordan man best kan studere i praksis. Dette gjøres ved at hun/han veileder i forhold til planlegging og organisering

læringsaktivitetene. Hun/han er videre en ressursperson for praksisveileder i veiledningsspørsmål og er medansvarlig for midt- og sluttvurdering av studentene. Høgskolelektorens tilstedeværelse i praksis klargjøres med studentene på allmøte/informasjonsmøte for praksisstudiestart.

Praksisveilederens hovedansvar er å være rollemodell og å gi støtte og veilede studenten ved valg av og gjennomføring av læresituasjoner, samt å delta i gjennomføring av læringsaktivitetene (der dette er aktuelt). Han/hun gir studenten fortløpende vurdering og er medansvarlig for midt- og sluttevurdering av studenten.

Studenter er viktige veiledere for hverandre. Det er lagt opp til at studentene følger hverandre i praksis, og gir hverandre skriftlig og muntlig vurdering både tidlig i læringsforløpet og mot slutten av praksisperioden.

Vurderingsgrunnlag

Punktene beskrevet i kompetanseområdene samt utførte læringsaktiviteter utgjør vurderingsgrunnlaget for praksisstudiene. Praksisstudiene vurderes til bestått/ikke bestått.

Ved usikkerhet om studenten kan bestå praksis og ved ikke bestått praksis, se Kriterier for ikke bestått praksis i Fagplan for grunnutdanning i sykepleie.

Kriterier for ikke godkjent praksis

- Har satt pasientens liv og helse i fare ved å gå ut over grensene for egen kompetanse eller gjennom åpenbar mangel på forventede kunnskaper, ferdigheter og holdninger
- Har opptrådt på en måte som har vært klart krenkende for pasienter eller pårørende
- Har ikke, på tross av at det er oppdaget alvorlige mangler i kunnskaper, ferdigheter eller holdninger – og på tross av at forholdet er påpekt av veileder, etterspurt eller tatt til følge veiledning og heller ikke på annen måte vist vilje til å ta ansvar for å endre manglene
- Er vurdert til ikke å ha oppnådd minimumskravet for forventede kunnskaper, ferdigheter eller holdninger innen ett eller flere av de angitte kompetanseområdene i vurderingsgrunnlaget
- Har ikke skrevet og levert veileder en skriftlig vurdering av egen læring og praksis, eller utført de andre forventede krav knyttet til attestasjons-, refleksjons- og/eller responsmappen
- Har ikke overholdt tilstedeværelsesplikten
- Undergraver tillit til samarbeidspartnere ved for eksempel å utebli eller forlate praksis uten å gi beskjed

Dokumentert godkjent praksis

Studenten får en skriftlig vurdering av veileder ved praksisstudienes slutt. Denne inkluderer studentens egenvurdering og må være vurdert til godkjent for at studenten kan fortsette videre i studiet.

STUDIE– OG VURDERINGSFORM

Mappemetodikk benyttes som gjennomgående arbeids- og vurderingsform i deltidssudiet. Det innebærer at studiet er organisert rundt arbeidet med en rekke studieoppgaver. Arbeidet med studiekrav og andre læringsaktiviteter skjer både individuelt og gruppevis. De fleste læringsaktivitetene krever dokumentasjon i form av ulike skriftlige arbeider, men det bes også om dokumentasjon i form av muntlig framstilling, rollespill, video, bilder og bruk av nettet/PC.

Høstens studieoppgaver er i hovedsak laget av høgskolens lærere, mens studentene lager de fleste studieoppgaver selv i vårsemesteret ut fra gitte rammer. Disse studieoppgavene samles i ulike presentasjonsmapper og danner grunnlagsmateriale for sluttvurderingen i henholdsvis teori og praksis.

Alle mappebidrag skal inneholde hvilke arbeidsformer og vurderingskriterier studenten har benyttet. Videre skal alle mappebidrag inneholde studentens navn, dato for ferdigstilling og antall ord. Ved selvstendig utforming av oppgaven, skal dette vedlegges.

En oversikt av de ulike mappene og dets innhold og rammer vil bli klargjort i dette kapitlet etter en presentasjon av studiets arbeidsformer, læringsaktiviteter og vurderingskriterier.

Arbeidsformer, læringsaktiviteter og kriterier

For å sikre størst mulig bredde i kunnskapsgrunnlaget benyttes ulike arbeidsformer. I løpet av studieåret vil alle aktiviteter og arbeidsformer som er beskrevet bli benyttet hver for seg eller i kombinasjon.

Arbeidsformer

Logg

I studiesammenheng blir loggbegrepet brukt om ulike former for uformell skriving som viser refleksjon over erfaringer. Logg er en måte å sortere og bearbeide opplevelser og erfaringer. Hensikten er vi ved loggskriving kan prøve ut, oppdage, klargjøre, bearbeide og videreutvikle tanker. Loggen kan være personlig, men også som et utgangspunkt for diskusjon med andre.

Arbeidslogg

En arbeidslogg utarbeides i forhold til en tekst eller situasjon. En tekst kan for eksempel være en artikkel, et sitat, et begrep, en definisjon, et fenomen osv. En situasjon kan være fra egen arbeidsplass eller praksisstudier. Arbeidsloggen skal ta utgangspunkt i studentens opplevelser, tanker og derfor refleksjoner i et spesielt møte med en utvalgt tekst eller bestemt situasjon. Den utvalgte teksten eller situasjonen vil derfor kunne være noe man finner overraskende, provoserende, interessant, engasjerende osv.

Refleksjonene kan for eksempel bestå av assosiasjoner, svakheter, styrker og/eller kritikk. Refleksjonene er ikke rette eller gale, men studenten må begrunne hvorfor teksten eller refleksjoner holder eller ikke holder.

Hensikten med arbeidslogg er å skape en dialogisk relasjon til en tekst eller situasjon. Det stilles utenforstående spørsmål, noe som kan gi en dypere forståelse. En arbeidslogg kan lære studentene å ta egne standpunkt, se ulike innfallsvinkler, trekke ut hva som er vesentlig og tolke tekst eller situasjon.

Kunnskapslogg
En kunnskapslogg skal bestå av studentens egne kommentarer knyttet til en modul, et kurs, et tema. Kommentarene kan knyttes til forelesninger, litteratur, video, praksisutøvelse osv. Studenten reflekterer over:

- Hva er det viktigste en har lært?
- Hva er det som en fortsatt ikke riktig forstår og skulle trenge vite mer om?
- Hva har spesielt bidratt til læring og hvordan skal man lære mer om det en ikke riktig forstår eller ønsker å vite mer om?

Hensikten med kunnskapslogg er å reflektere over hva en lærer og hvorfor en lærer. Dette kan knyttes til egne læringsmål.

Prosesslogg
Her skal studenten reflektere over et tema, en praksisperiode, et kurs eller et arbeid som går over tid. Hvilke tanker gjøres underveis, hvordan ser en på arbeidet i ettertid osv. Aktuelle spørsmål for å skrive en prosesslogg kan være:

- Mål for arbeidet – realistisk/urealistisk.
- Hvilken nytte har en av kurset og studieopplegget?
- Hvilke metoder, arbeidsformer er benyttet og hvordan fungerte disse?
- Hvilke problemer har oppstått under arbeidet og hvordan er det løst
- Hva gått bra/dårlig – og hvorfor, hva kunne vært gjort annerledes?
- Hva er lært og hva trenger en å lære mer om, og er det behov for veiledning?
- Hvordan opplever en kommunikasjon/møtene med pasientene? Hvordan kan den bedres?

Prosesslogg kan både skapes enkeltvis og gruppevis. Hensikten er å fremme refleksjon, ettertanke og dokumentasjon underveis.

Gruppe og klassediskusjoner/veiledning

Studentene i samme årsenhet tilhører klassen. Alle studentene er medlemmer av en studiegruppe på ca. 5 personer som igjen er medlemmer av en storgruppe. De ulike gruppene er viktige faktor i organiseringen av studiet.

Protokoll over gruppediskusjon/samtale
Studentene tar utgangspunkt i ulike typer logger, tema, situasjoner eller annet som gruppa felles avgjør som relevant til gruppediskusjon. Gruppen diskuterer stoffet på 2-3 gruppe-møter. Hver deltaker skriver ut en protokoll over samtalen/diskusjonen i gruppen. Protokollen kan være en sammenfatning av 2-3 punkter som interesserer og fenger, samt noen kommentarer over selve diskusjonen.

Hensikten er å få fram en bredde i synspunktene, ikke å enes om et bestemt synspunkt. En ønsker at studenten skal få fram egne refleksjoner samt refleksjoner rundt den responsen en får fra medstudentene.

Gruppediskusjon med veileder til stede
Gruppen (både studiegruppen og storgruppen) avtaler en gruppediskusjon med veileder til stede. Gruppen avgjør form og innhold og dermed hvilken rolle veileder skal ha. Veileder kan delta i diskusjonen, men også være observatør. Gruppen kan ha en diskusjon men også organisere det som et fremlegg.

Hensikten er at den enkelte skal utvikle innsikt i tema og innfallsvinkler de ikke selv har dekket i sine egne studiekrav, slik at de får et bredere perspektiv. Det må derfor utarbeides et notat i forkant, slik at man får anledning til å forberede seg. For å få fram læringsutbytte må det i tillegg utarbeides et notat i etterkant. Notatene kan knyttes til andre studiekrav og kan være en type logg.

Klassedag
Klassen skal ha en fellesdag hvert semester, hvor gruppene presenterer et tema/studieoppgave for hverandre. Klassen avgjør form og innhold på allmøte i starten av hvert semester.

Hensikten er at gruppen eller den enkelte skal utvikle innsikt i tema og innfallsvinkler de ikke selv har dekket i sine egne studiekrav, slik at de får et bredere perspektiv. Det må derfor utarbeides et notat som deles ut til de andre gruppene i forkant, slik at man får anledning til å forberede seg. For å få fram læringsutbytte må det i tillegg utarbeides et notat i etterkant. Notatene kan knyttes til andre studiekrav og kan være en type logg.

Samtekst
Samtekst kan være knyttet til et tema eller en situasjon. Studentene går sammen og skisserer en tekst fortløpende, uten redigering og diskusjon. Hver student skal bidra med en selvstendig del, enten et avsnitt eller et kapittel. Gruppen leser gjennom samteksten og diskuterer resultatet. En samtekst kan være et utgangspunkt for gruppearbeid generelt eller spesielt rettet mot et tema.

Hensikten med samtekst er at studentene får erfaring i hvordan egne og andres meninger og argumenter kan ta nye former når de settes sammen. Samtekst er også et verktøy for at alle i gruppen skal få gi uttrykk for sine meninger, og dermed få fram ulike synspunkter og assosiasjoner.

Respons til medstudent og gruppe
Det kan utarbeides respons til enkeltstudenter og grupper. Respons kan være knyttet til både teoretiske og praktiske arbeider/situasjoner. En god studentrespons er støttende, kritisk konstruktiv, konkret og ærlig. Ved å gi hverandre respons kan studentene selv bli mer kritisk til egne arbeider.

I tilbakemeldingen bør studenten være tydelig på hva som vurderes/kommenteres. Kommentarene kan komme som spørsmål, som utfyllende kommentarer eller som redegjørelse for hvordan en selv forstår/oppfatter teksten eller situasjonen. Man kan også avtale i forkant hva man spesielt ønsker kommentar på.

Hensikten er å få innblikk i egne styrker og utfordringer, slik at man kan utvikle egen fagkunnskap og kompetanse.

Veiledning, mål og normer

Alle studenter er tilknyttet en både en studiegruppe og en storgruppe. Det er studiegruppen som er primærgruppen, og som omtales mest her. For å styrke gruppearbeidet og den enkeltes studiesituasjon tilbys ulike former for veiledning og aktiviteter.

Obligatorisk veiledning

Studiegruppen skal ha 2 obligatoriske veiledninger i semesteret hvor læring, samarbeid, rolle og studieprogresjon er tema.

Veileder skal planlegge veiledningen med utgangspunkt i gruppenormer, framdriftsplan og læringsmål. I tillegg utarbeides det et notat i forkant og i etterkant av veiledningen. Notatene kan være en type logg.

Veiledning

Gruppen utarbeider en plan for veiledning i henhold til kriterier for skriftlig respons. Tidspunkt fastsettes i samarbeid med veileder.

Læringsmål

For hvert semester setter den enkelte student opp egne læringsmål knyttet til studiets mål og innhold. Læringsmålene kan knyttes opp mot personlige utviklingsønsker, ferdigheter og kunnskapsområder. Læringsmålene danner utgangspunkt for vurdering av egen læring og utvikling. Læringsmål kan revideres. Revisjonen begrunnes og dateres.

Hensikten er å styrke sammenhengen mellom studiets og studentenes mål. Læringsmålene skal dermed bidra til å gi studentene retning på studiearbeidet, samtidig som studenten aktiviseres i forhold til eget studie.

Gruppenormer og framdriftsplan

Gruppen skal sette ned normer for gruppesamarbeidet. Normene nedfelles, begrunnes og underskrives. Som en støtte til gruppearbeidet utarbeides også en framdriftsplan. Framdriftsplanen skal skissere gruppas aktiviteter for hvert semester. Gruppenormer og framdriftsplaner kan revideres. Revisjonen begrunnes og dateres.

Hensikten med gruppenormer og framdriftsplan er å ha en felles forankring om hvordan samarbeidet skal foregå.

Kriterier til bruk ved vurdering av studiekrav

Hvert studiekrav blir vurdert i forhold til ett eller flere av kriterier nedenfor. Ved selvformulerte studiekrav skal det begrunnes hvordan kriteriene oppfylles.

1. Viser faglig innsikt	2. Ulike fagområder belyses
3. Integrerer teori og praksis	4. Reflekterer over stoff og/eller situasjon
5. Reflekterer over egen og andres praksis	6. Kritisk vurdering av tema
7. Er presis og nøyaktig	8. Er kreativ og skapende
9. Viser evne til systematisk tenkning	10. Viser forståelse for ulike innfallsvinkler
11. Fremmer og argumenterer egne meninger	12. Belyser sentrale begreper
13. Gir konstruktiv kritikk og tilbakemeldinger	14. Vekker interesse og motivasjon hos mottaker
15. Analyserer og tolker på bakgrunn av faglige vurderinger	16. Bruker anerkjent og relevant litteratur
17. Viser selvstendighet	18. Viser evne til samarbeid
19. Er aktiv og deltakende	20. Viser besluttsomhet
21. Har et godt håndlag	22. Egenformulert kriterier

Mappenes innhold og rammer

Fagmappen

Fagmappen inneholder studieoppgaver/krav som danner grunnlag for den summative vurderingen i uke 19/20-04. Alle studiekrav må være utført til fastsatt frist for å få framstille seg til sluttvurderingen. Tidsfrist for registrering av høstens studiekrav er i uke 51, mens registrering av vårens studiekrav gjøres sammen med innlevring av sluttvurderingen.

Studiekrav høsten 2003

På allmøte i september bestemmes studiekravenes arbeidsform (dvs. at "notat" skiftes ut med en av arbeidsformene beskrevet foran; fra s.18), der også eventuelle andre justeringer ift. høstens studiekrav kan vedtas.

Studiekrav I

Studentene får utdelt 2 aktuelle artikler fra presse og/eller tidsskrifter. Artiklene skal drøftes i studiegruppen i forhold til begrepene "menneske", "helse" og "livskvalitet". Veileder er til stede ved diskusjonen som gjøres i storgruppen. Hver studiegruppe i storgruppen velger hvert sitt begrep og utarbeider et skriftlig notat. Drøft minst to aktuelle problemstillinger ved begrepet.
Studentgruppene vurderer hverandres besvarelser og gir en skriftlig respons.

Rammer:

- Gruppeoppgave
- Fokus på pasientkunnskap
- Notat ca. 1500 ord (i forhold til ett av begrepene)

- Notatet vurderes i forhold til kriteriene 1, 4, 11 og 12
- Gruppenes vurderingsnotat skal være på min. 500 ord
- Vurderingsnotatet vurderes ift. kriteriene: 6, 1 0 og 13

Studiekrav 2
Ta utgangspunkt i en gruppe av befolkningen i bydelen og klargjør deres ernæringsbehov og/eller deres behov for fysisk aktivitet. Se også på de tilbud som finnes i bydelen for å tilfredsstille utvalgte behov. Diskuter mulige utfordringer for sykepleietjenesten.

Rammer:
- Gruppeoppgave
- Alle kunnskapsområder, men hovedfokus på pasientkunnskap
- Skriftlig besvarelse på maks 1000 ord som gjøres tilgjengelig for medstudenter
- Vurderes i forhold til kriteriene 1, 7, 15 og 16

Studiekrav 3
Hver student fører sitt eget næringsinntak (nøyaktig hva som spises/drikkes og hvor mye, inkludert alt "småplukk") over 3 dager. Angi mengden på alle matvarer så nøyaktig som mulig i dataprogrammet "Mat på data" (utarbeidet av Landsforeningen for kosthold og helse). Ved avvik fra normale referanseverdier redegjøres det for mulige årsaksforhold, og hva den enkelte kan gjøre for å få nødvendige/ønskelige endringer. Studiegruppen diskuterer resultatet av registreringene og forslag til endringer. Den enkelte student utarbeider et notat basert på eget næringsinntak og gruppediskusjonen.

Rammer:
- Fokus på pasientkunnskap
- Individuell besvarelse på 1500 ord med utgangspunkt i gruppediskusjon
- Skriftlig notat som vurderes i forhold til kriteriene 1, 4, 5 og 7

Studiekrav 4
Ta utgangspunkt i s*ituasjonsbeskrivelsen* og vurder Johanna Olsens situasjon med tanke på hennes ernæringstilstand. Studentgruppene vurderer hverandres besvarelser.

Situasjonsbeskrivelse:
Johanne Olsen, 84 år, har fått pneumoni (lungebetennelse). Lungebetennelsen ble stadfestet for 2 dager siden, en uke etter at hun kom til sykehjemmet for et opphold på korttidsavdelingen. Johanne Olsen har fortsatt feber. Morgentemperaturen er io dag på 38.1 C. Hun sier hun føler seg slapp og orker lite, og vil helst holde sengen. Dessuten sier hun at hun er redd for å være til bry. Johanne Olsen viser tydelige tegn på dyspnoe (tungpusten). Hun klager på at slimet er seigt og ikke vil opp. Hun klager videre over kvalme og vond smak i munnen. Matbrettet har vært sendt ut nesten urørt i går, og til frokost i dag sier hun at appetitten er svært dårlig. Hun forteller videre at hun har hatt et vekttap på 9 kg. De siste 1-2 årene. Johanne Olsen bor i 3 etg. Uten heis, og oppgir en nabo som nærmeste pårørende. Hennes mann døde for 1 ½år siden. De hadde ingen barn. Høyde 167. Vekt 48 kg. Serumalbumin er under nedre normalgrense. Hemoglobin: 10.1.

Ved nærmere samtale med Johanne Olsen kommer det fram at hun vanligvis spiser 2-3 måltider pr. dag. Hun spiser 1/1 tynn brødskive til frokost og kveld, helst med syketøy eller brun ost eller hvit ost. Hun sier hun spiser dårlig til middag – ofte blir det litt brød eller ferdigmat på boks og en kake til kaffen. Hun har en del mat i fryseren, men forteller at det er så lite som er klar til bruk. Dessuten synes hun det blir for mye styr/jobb å lage skikkelig middag hver dag siden hun er alene. "Jeg spiser jo bare litt av det jeg lager – en ½ 1 potet for eksempel", sier hun. Johanne Olsen liker godt kaffe og te, men føler seg aldri tørst. De dagene hun har vært på sykehjemmet har hun drukket ca. 1 liter pr. dag, noe hun mener er omtrent som hjemme.

Johanne Olsen får hjemmehjelp en gang pr. uke. Hun forteller at det var hjemmehjelpen som hjalp henne å komme inn på 3 ukers opphold på sykehjemmet, noe hun synes var godt. "Bare synd at jeg ble dårlig når jeg skulle samle krefter", sier hun. Johanne Olsen har god bevegelighet i ledd, og beveger seg relativt lett rundt omkring. "Det som virkelig plager meg er at jeg er så trøtt og sliten", sier hun.

Rammer:
- Gruppeoppgave
- Fokus på pasientkunnskap
- Skriftlig arbeid på maks 1500 ord
- Gruppene vurderer hverandres besvarelser - vurderingsnotat på min.500 ord
- Gruppene vurderer hverandres besvarelser ift. kriteriene: 1, 2, 7, 15 og 16
- Vurderingsnotatet vurderer ift. kriteriene: 1, 6, 10 og 13

Studiekrav 5:
Hver student skal gjøre rede for hvilke anatomiske og fysiologiske betingelser som legges til grunn for behovene respirasjon/sirkulasjon, eliminasjon og aktivitet/hvile.
Hver student velger en problemstilling fra ett av behovene og legger dette fram for de andre studentene i studiegruppen. Problemstillingene diskuteres med lærer til stede. Studiegruppen velger en av problemstillingene som utdypes skriftlig.

Rammer:
Fokus på pasientkunnskap
A. Individuell oppgave
- Hver student utarbeider en kunnskapslogg på ca. 3000 ord
- Kunnskapsloggen vurderes i forhold til kriteriene: 1, 2, 4, 7, 9, 15 og 16

B: Gruppeoppgave
- Hver studiegruppe utarbeider et notat på ca. 1200 ord
- Notatet vurderes i forhold til kriteriene 1, 6, 9 og 16

Studiekrav 6:
Hver studentgruppe setter seg inn i kroppens muskel-, skjellet- og nervesystem og drøfter samspillet mellom disse. Dette nedfelles i et notat som kommenteres av medstudenter.

Rammer:
- Gruppeoppgave
- Fokus på pasientkunnskap
- Hver studentgruppe lager et notat på maks 1500 ord

- Vurderes i forhold til kriteriene: 1, 2, 7 og 15
- Medstudentvurderingen vurderes i forhold til kriteriene: 1, 10 og 13

Studiekrav 7:
Hver student skriver en kunnskapslogg forankret i anatomi/fysiologi om ett av følgende tema: Sanseapparatet, temperaturregulering, blod/immunforsvaret eller det endokrine system. Medlemmer av samme studiegruppe velger ulike tema. Studentene gir medstudentrespons på hverandres arbeidsskisser/disposisjoner.

Rammer:
- Individuell oppgave
- Fokus på pasientkunnskap
- Skriftlig besvarelse på maks 1500 ord
- Vurderes i forhold til kriteriene: 1, 7, 12, 15 og 16
- Medstudentrespons på disposisjon/arbeidsutkast på min. 350 ord
- Medstudentrespons vurderes i forhold til kriteriene: 6 og 10

Selvvalgte studiekrav:
Studentene utformer studiekrav som de selv ønsker innenfor de rammer som er skissert under.
- Alle studenter må innom problemstillinger innenfor følgende temaer:
    - Lærings- og utviklingspsykologi
    - Legemiddelhåndtering
    - Sykepleiens funksjon og ansvarsområde
    - Kommunehelsetjenesteloven, prioriteringer, aktører
- Må være både individuell- og gruppeoppgave
- Ulike arbeidsformer benyttes
- Ulike kriterier benyttes: ca. 3-7 pr. sutdieikrav.
- Minimum en fagartikkel brukes og refereres til
- En fellesdag i klasse med framlegg
- Til sammen ca. 3000 ord

Studentene må skissere valg av tema, og eventuelle kombinasjoner av tema, arbeidsform og kriterievalg.

Studiekrav våren 2004:
Studentene utformer alle sine studiekrav for våren. Studiegruppen velger først hvilke tema som besvares i gruppen. Valg av fokus og den enkeltes problemstillinger godkjennes av veileder. Det inngår også oppgave fra praksisstudiene i vårens fagmappe (se praksisstudiene).

Studentene utformer studieoppgavene selv innen for følgende rammer:
- Alle studenter må innom følgende tema:
    1. omsorg
    2. pasientrollen
    3. sosialisering, rolle, makt, kultur

4. kommunikasjon, samarbeid og relasjonsbygging
5. lage og besvare en problemstilling knyttet til observasjon og sykepleieutøvelse på bakgrunn av studiekrav 7 (fra høsten)
6. relasjonsfenomen i møte med pasient
7. et sentralt sykepleiebegrep hos en sykepleieteoretiker
8. psykososiale behov
9. relasjonsetikk
10. yrkesetikk
11. dokumentasjon
12. mikrobiologi og hygiene; infeksjonsforebyggende tiltak

- Teori og praksis må integreres i 2/3 av oppgavene
- Det må være minimum 2 gruppeoppgaver og 3 individuelle oppgaver
- Til sammen ca. 9000 ord (eksklusive evt. datasamlinger)
- Diskusjon med lærer til stede skal inngå i min. 2 studiekrav
- Medstudentrespons skal være knyttet til minimum ett studiekrav
- Ulike arbeidsformer skal benyttes
- Ulike kriterier benyttes: ca. 3-7 pr. studiekrav.
- Det skal brukes og refereres til minimum 3 fagartikler; fordelt på minimum 2 besvarelser

Studentene må gjøre rede for hvordan han/hun har valgt å bygge opp sin fagmappe med bakgrunn i egne læringsmål og studieårets fokus.; valg av problemstillinger, evt. sammenkobling av tema osv.

NB! Fagmappen må inneholde alle studiekrav og tilfredsstille oppgitte rammer for at studenten skal kunne framstille seg til den summative vurderingen i uke 19/20, våren 2004.

Attestasjonsmappe

Attestasjonsmappen inneholder, som navnet tilsier, attestasjoner på gjennomførte kurs, utførte prosedyrer, gjennomført praksis osv. For at en attestasjon skal være gyldig må den være underskrevet av høgskolens veileder og/eller sykepleier i praksis.
Attestasjonsmappen for 1. studieår skal inneholde:

- Vurderingsskjema fra praksis med dokumentert tilstedeværelse ift. oppgitt timetall
- Utførte prosedyrer, rutiner og andre gjøremål i praksis (se eget skjema)
- Bestått ferdighetstest
- Gjennomført HLR + brannøvelse
- Evt. tillegg bestemt i allmøte

Attestasjonsmappen må være komplett for at studenten kan fortsette studiene i 2.år.

Responsmappe

I denne mappen samler studenten aktuelle responser fra høgskolens veileder, praksisfeltet og ikke minst gitt og fått respons til/fra medstudenter.

Medstudentrespons knyttet til studiekrav er beskrevet under fagmappene, og må være utført for å framstille seg til sluttvurderingen.

I tillegg skal hver student gi og få minimum 2 medstudentresponser (til/fra samme student) i forbindelse med praksisstudiene i vårsemesteret. En respons skal beskrive medstudenten tidlig i praksisperioden der en beskriver vedkommendes positive sider, utviklingsmuligheter osv. Den andre responsen skrives mot slutten av praksisperioden og skal bære mer preg av vurdering; hvordan studenten har utviklet seg siden sist.
Hver student skal også gi respons til en medstudent på utøvelse av en prosedyre i praksis.
Medstudentresponsene knyttet til praksisstudiene må være utført for å få praksis godkjent.

Refleksjonsmappe

Denne mappen vil inneholde refleksjonsnotater gjort underveis og ved semesterets slutt.
Refleksjonsnotater som gjøres underveis er knyttet til

- Gjennomføring av enkelte kurs
- Praksisstudier
- Gruppesamarbeid
- Gitt og fått medstudentrespons

For hvert semester og etter hver praksisperiode skriver studentene et individuelt refleksjonsnotat som legges i presentasjonsmappen. Dette "semesternotatet" bygger på de andre refleksjonsnotatene skrevet underveis, og skal inneholde refleksjon over egen læring og utvikling, relatert til bl.a. egne læringsmål, til bruk av studiegruppen, framdriftsplaner, ukeplaner, gitt og fått respons, eget bidrag til fellesskapet, studiets organisering og tilrettelegging osv.

Alle studentene må skrive læringsmål, ukeplaner og logger for praksis. Disse danner utgangspunkt for selvvurdering som må være utført for å få godkjent praksis

Mens fagmappen har produkt som mål, har refleksjonsmappen prosessen, utviklingen og helheten som sitt fokus. Hensikten med refleksjonsmappen er først og fremst å bidra til å skape retning og sammenheng i studiesituasjonen.

Eventuelle justeringer for mappenes innhold og funksjon bestemmes på kullets allmøte._

VURDERINGSORDNINGER

Mappevurdering er gjennomført som gjennomgående vurderingsform, der både formativ og summativ vurdering vektlegges. Mens summativ vurdering har som mål å fastsette studentenes kompetanse på et fastsatt tidspunkt, henspeiler formativ vurdering seg på tettere oppfølging og veiledning tidlig eller underveis i læringsprosessen.

Formativ vurdering

I mappevurdering kan "tettere oppfølging" være at studentene utarbeider utkast til mappebidrag som kommentarer av lærer eller medstudenter. Det er så opp til den enkelte studenten hvordan hun/han vil forhold seg til denne. Utfordringen blir å gjøre denne tilbakemeldingen så nyttig som mulig for mottakeren, og ikke gi så mange alternativer og så omfattende feedback at mottakeren lammes.

For å fokusere på veiledning og støtte i læringsprosessen har lærere ved deltidsstudiet vedtatt å gi respons etter følgende punkter:

- Respons gis til studiekrav som er under utarbeiding
- Gruppa skal i samarbeid med veileder avgjøre hvilke studiekrav som skal gis skriftlig respons på. En hovedregel er at alle studentene skal få respons på et individuelt studiekrav, og at alle studiekrav skal gis respons til
- Studenten(e) legger ved spørsmål om hva de vil ha veiledning på når de leverer utkast til studiekrav
- Responsen skal være kortfattet, og bør ikke være mer enn halvparten av studiekravets rammeord
- Responsen skal innholde:
  - 2 styrker/positive ting som kan virke støttende
  - 2 utfordringer som kan nås i nærmeste framtid
  - konkrete eksempler til utfordringer og styrker
- Responsen skal gis så rask som mulig etter levering av overnevnte, og tilbakemeldingen skal i hovedsak gis i gruppen (selv om det er en individuell besvarelse)

Summativ vurdering

Sluttvurdering av 1. studieår vil skje i uke 19/20 våren 2004 med utgangspunkt i fagmappen for høst og vår. Studentene er selv med å bestemme mappevurderingens innhold og form gjennom styrings-strukturen; dvs. gjennom kullets allmøte, prosjektmøter og deltidsstudiets mappevurderingsutvalg. Vedtakene gjøres innen 20.oktober og bekjentgjøres på nettet. Samtidig vil det bli gitt ut en nærmere beskrivelse av gangen i vurderingsopplegget.

Den summative vurderingen vil for 1. studiår være individuell. Vurderingsuttrykk: Bestått/ikke bestått.
En nærmere beskrivelse finnes i fagplanen.

Obligatorisk tilstedeværelse

Det er obligatorisk tilstedeværelse i praksisstudiene.
I kunnskapsområdet samhandling er det krav om tilstedeværelse ved undervisning i praktisk-tekniske prosedyrer og kommunikasjon i mai/juni-04 (teori, demonstrasjoner og øvelser,

inklusive brannøvelser og HLR). Enkelte studiekrav krever fremmøte; eksempler er studiekrav knyttet til kommunikasjonskurs og øvingspost i mai/juni –04 og et knyttet til sykepleiens historie. Det vil også være 2-3 obligatoriske veiledningsgrupper pr. semester der gruppens samarbeid, normer og mål drøftes.
Prosjektleder vil i samarbeid med studiegruppeveileder fastsette konsekvenser ved manglende tilstedeværelse på arbeid med studiekrav.

Test i sykepleieintervensjoner

Gjennomføring av test i sykepleieintervensjoner:

- Studentene velger selv gruppesammensetninger på testen. Gruppene skal være på 3 eller 4 studenter
- Hver student utfører 2 ferdigheter. Testpakkene inneholder ulike, men "likeverdige oppgaver. Alle gjennomgåtte ferdigheter kan bli gjenstand for prøving. Oppgavene formuleres ikke som case.
- Det avsettes 45min. per student til testen
- Studentene i samme testgruppe bistår hverandre som pasient eller assistent
- Studentene trekker testpakke umiddelbart før han/hun skal gjennomføre testen
- Studentens prestasjoner under testen bedømmes ut fra "kriterier for å bestå test i sykepleieintervensjoner"
- Karakter meddeles studenten på egne skjemaer når alle studenter i samme gruppe har gjennomført testen. Det gis en kort muntlig begrunnelse til studenten som ikke oppnådde bestått karakter

Kriterier for å bestå test i sykepleieintervensjoner:
Følgende kriterier ligger til grunn:

- gi en sykepleiefaglig vurdering av hensikt, observasjoner og risikomomenter
- utføre ferdighetene i tråd med anerkjente etiske, tekniske og hygieniske prinsipper

NB!!
I tillegg til prøven i sykepleieintervensjoner, må studenten gjennomføre brannøvelse og hjerte-/lungeredning for oppnå de oppsatte 8 studiepoeng.

Adgang til andre studieår

For å påbegynne andre studieår må studenten ha:

- Feilfri prøve i medikamentregning
- Godkjent prøve i sykepleieintervensjoner
- Bestått praksisstudier
- Bestått mappevurdering
- Gjennomført og vært til stede på obligatoriske studieoppgaver/kurs
- Ferdigstilt og godkjent attestasjonsmappe

LITTERATUROVERSIKT

Alvsvåg, Herdis (1997). *Velferdsstat versus velferdssamfunn i Kunnskap, kropp og kultur - Helsefaglige grunnlagsprobleme*. Oslo: Ad Notam Gyldendal

Bjerknes, MS., Bjørk, IT (2003). *Å lære i praksis. En veiviser for studenten*. Oslo: Universitetsforlaget

Bjålie, JG., Sjaastad, ØV., Sand, O., Haug, E., Toverud, KC (1998). *Menneskekroppen. Fysiologi og anatomi*. Oslo: Universitetsforlaget

Bondevik, Margareth (2002). *De eldste eldre: erfaringer og refleksjoner*. Oslo: Gyldendal akademiske

Bunkholdt, Vigdis (2002). *Psykologi, en innføring for helse- og sosialarbeidere*. 2 utg. Oslo: Universitetsforlaget

Cavanagh, Stephen J (1999). *Orems sykepleiemodell i praksis*. Oslo: Universitetsforlaget

Dysthe, O og Engelsen, K.S (red) (2003): Mapper som vurderings- og læringsform. Perspektiver og erfaringer. Oslo: Abstrakt forlag

Dysthe O, Hertzberg F og Hoel T.H. (2000) *Å skrive for å lære. Skriving i høgere utdanning*. Oslo: Abstrakt forlag

Eide, H., Eide, T (1996). *Kommunikasjon i relasjon, samhandling, etikk og konfliktløsning*. Oslo: Ad Notam Gyldendal

Eriksson, Katie (1984). *Hälsans ide*. Gøteborg: Vårdserie, Almqvist & Wiksell

Eriksson, Katie (1995). *Det lidende menneske*. Oslo: Tano

Fause, Å., Micaelsen, A. (2002). *Et fag i kamp for livet. Sykepleiefagets historie i Norge*. Bergen: Fagbokforlaget

Henderson, Virginia A (1998). *Sykepleiens natur: en definisjon og dens konsekvenser for praksis, forskning og utdanning: refleksjoner etter 25 år*. Oslo: Universitetsforlaget

Henriksen, Jan – Olav og Vetlesen, Arne Johan (2000). *Nærhet og distanse*. 2 utg. Oslo: Ad Notam Gyldendal

Hovig,B., Lystad, A (2001). *Infeksjonssykdommer*. Oslo: Universitetsforlaget

Karoliussen, M., Smebye, KL (1997). *Eldre, aldring og sykepleie*. Oslo: Universitetsforlaget

Knudsen, Vibeke Zoffermann. Sygeplejeprocessen som samarbejdsmodell. s 47-54. I: *Klinisk sykepleje* nr. 5, 1992.

Knudsen, Øistein jr red (2001). *Akuttmedisinsk sykepleie: utenfor sykehus*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS

Kristoffersen, Nina Jahren (red) (2002). *Generell sykepleie*, bind I: fag og yrke- utvikling, verdier og kunnskap. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS

Kristoffersen, Nina Jahren (red) (2002). *Generell sykepleie*, bind II: Pasient og sykepleier – samhandling, opplevelse og identitet. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS
Kristoffersen, Nina Jahren (red) (2002). *Generell sykepleie*, bind III: Pasient og sykepleier – kropp, omgivelser og metoder. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS

Martinsen, Turid Elisabeth (2000). *Prosedyrekunnskap i sykepleien*. 4 utg. Gyldendal Norsk Forlag AS

Lov av 2. juli 1999 nr. 64 Om pasientrettigheter

Lov av 19. november 1982 Om helsetjenesten i kommunene

Lov av 22. april 1999 nr. 63 Om helsepersonell

Lunde, Per Halvor (2002). *Bevegelse og forflytning: et alternativ til løfting*. 3 utg. Oslo: Gyldendal Akademisk

Mekki, T og Tollefsen, S: (2000). På terskelen. Introduksjon til sykepleie som fag og yrke. Oslo: Akribe Forlag

Moen, Anne,m.fl. (2002). *Dokumentasjon og informasjon: Faglige juridiske utfordringer og krav til journalføring for sykepleiere*. Oslo: Akribe forlag

Molven, Olav. Hva samfunnet forventer. s. 48-49. *Tidsskriftet Sykepleien*. Nr.15, 2000.

Molven, Olav. Kravet om faglig forsvarlighet. s.48-49. I: *Tidsskriftet Sykepleien*, nr.14, 2000.

Molven, O(2003). *Sykepleie og jus*. Oslo: Gyldendal Forlag

Reinertsen, H., Notevarp, JO (2002). *Legemiddelregning*. 3.utg. Bergen: Fagbokforlaget

Repstad, Pål (1997). *Sosiologiske perspektiver for helse- og sosialarbeidere*. Oslo: Tano Aschehoug

Rustøen, Tone (2001). *Håp og livskvalitet – en utfordring for sykepleieren?* Oslo: Gyldendal Akademiske

Rønning, Rolf (2001). *Vårt politiske Norge: en innføring i stats- og kommunalkunnskap*. 2 utg. Bergen: Fagbokforlaget

Seljelid, R (1997). *Generell patologi for helsefagene*. Bergen: Fagbokforlaget

Simonsen, T., Aarbakke, J (1997/1998). *Illustrert farmakologi*, 1-2. Bergen: Fagbokforlaget

Slettebø, Å (2002). *Sykepleie og etikk*. 3.utg. Oslo: Gyldendal Akademiske

Sortland, Kjersti (2001). *Ernæring mer enn mat og drikke*. 2.utg. Bergen: Fagbokforlaget

Støvring, Turid og Støvring, Jørgen (1998). *Pasientobservasjon – en lærebok for sykepleierstudenter*. Bergen: Fagbokforlaget

Travelbee, Joyce (1999). *Mellommenneskelige forhold i sykepleie*. Oslo: Universitetsforlaget

Vatne, Solfrid (1998). *Pasienten først? Om medvirkning i et omsorgsperspektiv*. Bergen: Fagbokforlaget

Yrkesetiske retningslinjer og ICNs kodeks. NSF. Fagserie 2/98. Oslo: Norsk Sykepleierforbund